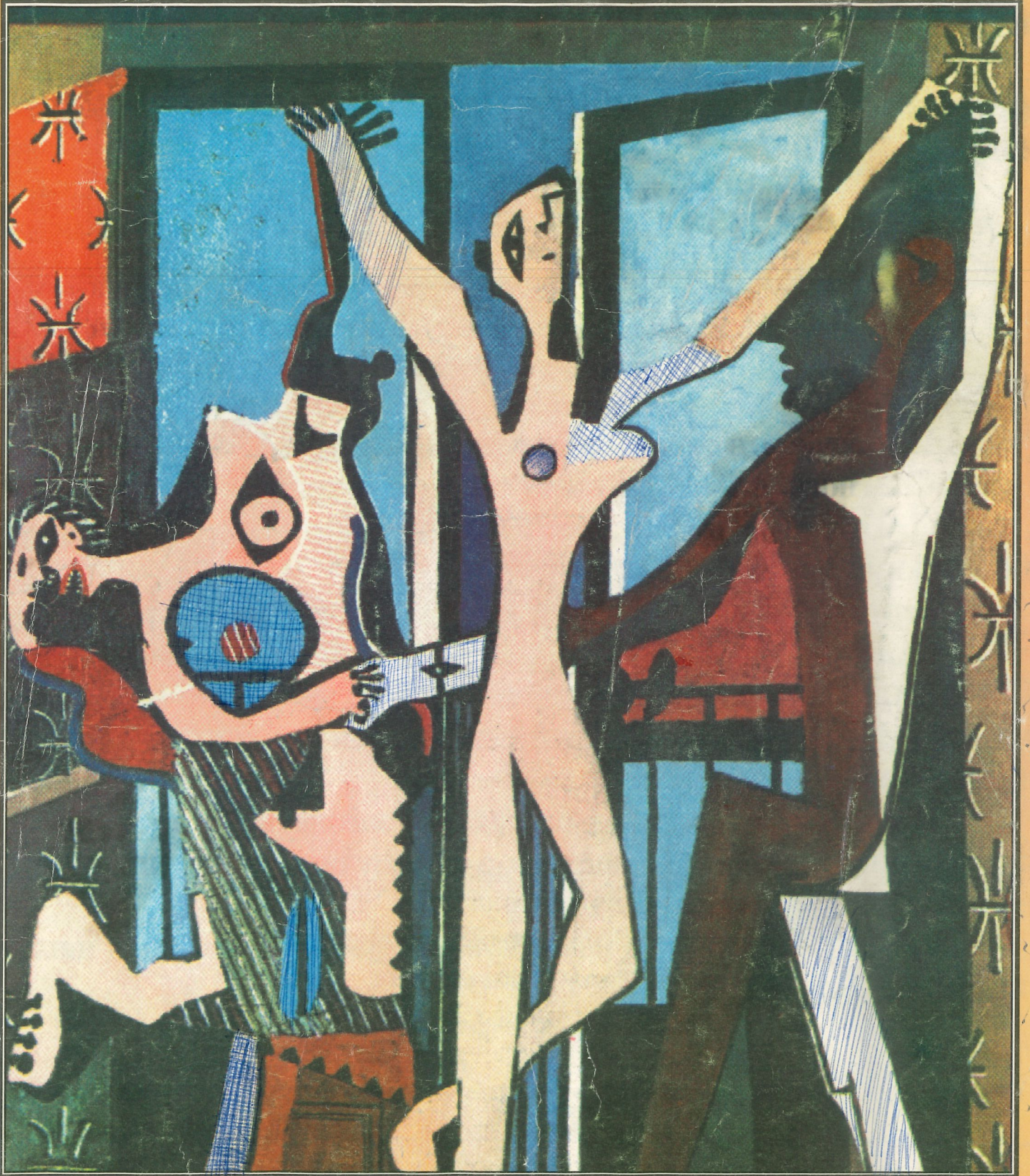

МЛАДИКА

Г ИМНАЗИЈАЛАЦ

БРОЈ 4

МАЈ 1996.

ХИМНА ЛЈУБАВИ

1. Ако језике човјечије и анђеоске говорим, а љубави немам, онда сам као звоно које јечи, или кимбал који звечи.

2. И ако имам дар пророштва и знам све тајне и све знање, и ако имам сву вјеру да и горе премјештам, а љубави немам, ништа сам.

3. И ако раздам све имање своје, и ако предам тијело своје да се сажеже, а љубави немам, ништа ми не користи.

4. Љубав дуго трпи, благотворна је, љубав не завиди, љубав се не горди, не надима се.

5. Не чини што не пристоји, не тражи своје, не раздражује се, не мисли о злу.

6. Не радује се неправди, а радује се истини.

7. Све сноси, све вјерује, свему се нада, све трпи.

8. Љубав никад не престаје, док ће пророштва нестати, језици ће замукнути, знање ће престати.

9. Јер дјелимично знамо, и дјелимично пророкујемо;

10. А кад дође савршено, онда ће престати што је дјелимично.

11. Кад бијах дијете, као дијете говорах, као дијете мишљах, као дијете размишљах; а кад сам постао човјек одбацио сам што је дјетињско.

12. Јер сад видимо као у огледалу, у загонетки, а онда ћемо лицем у лице; сад знам дјелимично, а онда ћу познати као што бих познат.

13. А сад остаје вјера, нада, љубав, ово троје; али је од њих љубав највећа.

O DRAGUTINI I MILUTINU (97 STR.)
Subidi (136 STR.)
STEFAN I I ZITIIA
DUDROVITIK
HEVATSKA
BOSHA

ГИМНАЗИЈА

ΔΙΣΒΑΛΙΟΥ ΖΑΚΟΛΙΚ
ЛИСТ УЧЕНИКА
И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ

ИЗДАВАЧ:
ЈУ ГИМНАЗИЈА, НИКШИЋ

ДИРЕКТОР:
НОВО СТАНИШИЋ

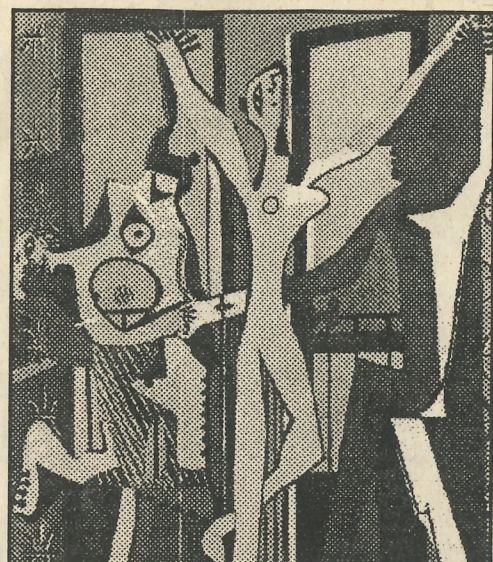
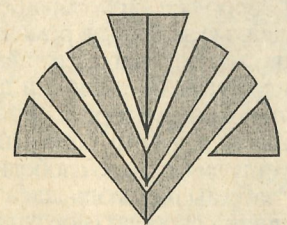
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:
ВЕСНА РАОНИЋ СИМУНОВИЋ

РЕДАКЦИЈА:
ВЛАДЕНКА КОВАЧЕВИЋ,
ВЕСНА ТОДОРОВИЋ,
ЈЕЛЕНА ШЕКАРИЋ,
РУЖИЦА ГЛОМАЗИЋ

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК:
МИОДРАГ ПАНТИЋ

КОМПЈУТЕРСКА ОБРАДА:
ИЛИЈА ВУЈАЧИЋ,
РАНКО РАДУЛОВИЋ

ШТАМПА:
ПОБЈЕДА, ПОДГОРИЦА

СПОНЗОРИ ОВОГ
БРОЈА СУ:

ЈП ЦИД НИКШИЋ,
СО НИКШИЋ
ЗАХВАЉУЈЕМО
СПОНЗОРИМА
И НАДАМО СЕ
ДА ЋЕМО
НАСТАВИТИ
САРАДЊУ.

УМЈЕСТО РИЈЕЧИ РЕДАКЦИЈЕ

ЕПИЛОГ

Много самујеш и дуго ћутиш, сине мој, за-
трављен си сновима, изморен путевима
духа. Лик ти је погнут и лице блиједо, дубоко
спуштене вјеђе и глас као шкрипа тамничких
врата. Изиђи у љетни дан, сине мој!

- Шта си видио у љетни дан, сине мој?

Видио сам да је земља јака и небо вјечно, а
човјек слаб и кратковјек.

- Шта си видио, сине мој, у љетни дан?

Видио сам да је љубав кратка, а глад вјечна.

- Шта си видио, сине мој, у љетни дан?

Видио сам да је овај живот ствар мучна, која
се састоји од неправилне измјене гријеха и нес-
реће, да живјети значи слагати варку на варку.

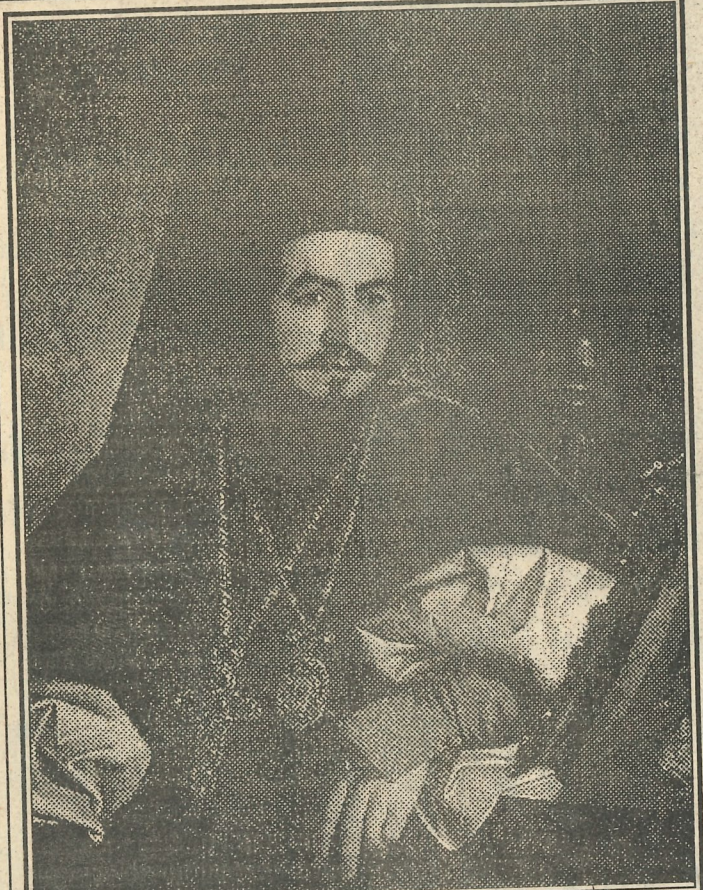
- Хоћеш да уснеш, сине мој?

Не, оче, идем да живим.

Иво Андрић

"ХВАЛА ТИ ГОСПОДИ, ЈЕР СИ МЕ НА ЗЕМЉИ НАД МИЛИОНИМА И ДУШОМ И ТИЈЕЛОМ УКРАСИО!"

П.П. ЊЕГОШ

О pjesniku, vladici и владару Петру II Петровићу Његошу писали су многи и много. Људи од пера писали су о бриљантном уму и изузетној љепоти, о таленту и храбрости, о језику његових дјела, о Његошевој религији, о космогонији. Код Његоша постоји разноврсност тема, он пјева и о националној слободи, о бескрајном звјезданом небу, о свијету и надсвијету, то јест Богу.

Споменула бих - имајући у виду тематски оквир овог текста - још једну особину Његоша - pjesника. То се, прије свега, односи на обимом невелика pjesничка остварења која имају романтичарски тон. Права је штета што управо тој оријентацији pjesничких остварења Његош није дао више маха. Али Његошу као свештеном лицу није било дозвољено да се бавим оним књижевним врстама и жанровима за које није постојала општа друштвена сагласност у црногорској средини. Временом, нарочито захваљујући путовањима по Европи и преводeћи дјела Хомера, Ламартина, Игоа и других, Његош ће изборити већи круг стваралачких слобода, али само у одређеној мјери, јер су традиционалне околности и оградe и даље спутавале његове разноврсне дарове.

У pjesми "Ноћ скупља вијек" присутна је права надахнутост у којој Његош открива свој интимни свијет свој

немир. Pjesма поседује сопствени простор у којем се емоционално и мисаоно разбуктава систем знакова за које се мора рећи да емитују pjesму какву прије код Његоша нијесмо нашли. Повезаност природе и човјека служи као узрок буђења "тајних чувстава", јер љепота природе претходи љепоти осјећања која ће се касније разбуктати до страсти. Његош се користи мноштвом митолошких асоцијација при описивању љепоте жене и осјећања која она изазива:

*"Док ево ти дивне виле
лаким кроком ће ми леић,
Завид'ше ми, сви бесмртни,
на ипрепућак овај свети!
Ход је вилин много дичниј'
но Аврорин, када шеће,
Од сребрног свога ираца
над прољећем кад се креће;
Зрак је виле младоликe
ишко краси, ка Ајинне
Огледало и мазиве
иризиру јој черице фице".*

Сусрет са женом, коју Његош у романтичарском заносу назива "дивном вилом", руши све митолошке представе и зрачи снагом и љепотом реалног доживљаја. Управо због тога ова pjesма постоји као свједок једног тренутка који Његоша скида са "божијих скала", приближавајући га овоземаљском и телесном.

И у "Горском вијенцу" Његош о љепоти жене говори на један посредан начин. Слика ратника и јунака Вука Мандушића замијењена је идилничном сликом човјека који говори о својим осјећањима. Све је то потиснуто у сан, у сновидни говор који представља најдубље скривену интиму. Слика ватре која "гори напред сјенокоса" "ноћ мјесечна", потврђује чињеницу да ноћ омогућава посебно стање духа и тијела. Говорећи о љепоти жене Његош је често био инспирисан и нашом народном поезијом, али ипак он на особен начин ствара грациозну слику жене. Његош је указао и на друго инспиративно извориште љубавне лирике - источњачку лирику, односно муслиманско-лирску pjesму чији се елементи огледају у дијелу "Горског вијенца", гдје Мустаја-кадија пјева ону познату сватовску pjesму гдје се посебно истиче лијепа Фатима.

Још једна Његошева творевина у којој је заступљена народна тема: чобанин и вила опјевана је у pjesми "Заробљен Црногорац од виле". Посебно је занимљив романтичарски дио pjesме, који наговјештава младалачку игру виле небеснице и пастира. Постојање нерeалног свијета и тајанствених сила у њему било је потребно Његошу да би писао слободније, да низом "забрањених асоцијација", да предност личној слободи свог јунака, да ничим

спутан слободно осјећа и изражава. Иако је вила из свијета који Његош назива "виловство", те поступа по његовим законитостима, она показује и својство земаљске жене.

*"Слеће пре мном жена са крилима;
Немам иера љепоиу јој казати,
Ни језика наистице, имена:
Шћело би се злас, иеро славуја,
А масицло цвијеица росица,
Да јој облик ираво сејетиу каже.*

Његош је у љубави и љепоти видео енергију посебне врсте. Позната је и његова pjesма "Три дана у Тријесту" у којој се одушевљава театарском звјездом Флором.

*"Скуиа смо се ми сви весели
зледајући грациозну Флору,
Сјајну звјезду ирестииског итеатра
која одмах зефирним иолетиом
и иоғледом својим очараним
ишак у рај може иреиворити!"*

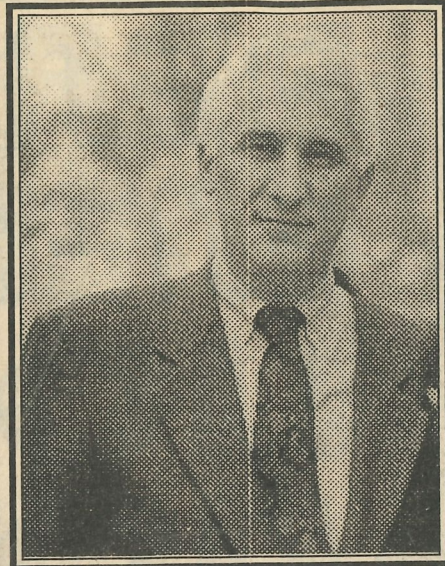
Од pjesама које је Његош писао подстакнут државничким обавезама или друштвеним конвенцијама издвајам pjesму "Кнезу Метерниху". То је, похвална ода, којом је Његош хтио да честита кнезу Метерниху и његовој жени Нову годину. У pjesмама овог типа ријетко срећемо стихове посвећене жени, као што је то случај са суптилним и суздржаним описом кнегиње Метерних:

*"Ко л' ће в' јенац иебе силесии,
о боиџи лигича иравој
иш кнегињој красна, умна,
осјећањима. Све је то потиснуто у сан, у сновидни говор који представља најдубље скривену интиму. Слика ватре која "гори напред сјенокоса" "ноћ мјесечна", потврђује чињеницу да ноћ омогућава посебно стање духа и тијела. Говорећи о љепоти жене Његош је често био инспирисан и нашом народном поезијом, али ипак он на особен начин ствара грациозну слику жене. Његош је указао и на друго инспиративно извориште љубавне лирике - источњачку лирику, односно муслиманско-лирску pjesму чији се елементи огледају у дијелу "Горског вијенца", гдје Мустаја-кадија пјева ону познату сватовску pjesму гдје се посебно истиче лијепа Фатима.*

Колико су владичански ранг и строги патријархални односи класичне Црне Горе пригушивали у Његошу pjesника љубавне лирике види се и из његовог писма лекару Петру Маринковићу писаном 10. 08. 1850. године.

"Хиљаду сам совјетника имао ота како сам се разболио, но сам се највише Вашегa совјета држао и данас се највише држим, јербо сам видео да из дубине познанства и благородне душе истјече. Неки су ме совјетовали да ништа не мислим - Како ће човјек живјети а не мислити? Неки су ме совјетовали да очи на женски пол не окрећем, а човјек не може и са смртнога одра да очи не баца на красно створеније".

В. К.

Постоји код човјека нешто што га издиже изнад њега самог, изнад живота. То је оно што даје човјеку снаге да пробије окове мрачне, да сузбије једном заувјек таму испред себе и да запали искру вјечности у свом вијеку. Вјечност... За кога? Како?

Човјек је живот притијешњен између таме и свјетлости, ако у њему није глас анђела сам актер, а из чијег гласа расту неки нови људи, нове идеје које усавршавају љубав и човјека.

У име тога "Црногорци не љубе ланце", баш због тог кратког и мукотрпног трајања, јер човјек пође у смрт не носећи плодове свог труда, већ дјела и успомене оставља људима; "покољењима која дјела суде, што је чије дају свјема". И тако у нашем малом свијету јавио се pjesник чију поезију очитавамо у овим Нашим просторима, чији стихови извиру у овим Нашим свакодневницама, стихови који потврђују наше постојање... Стихови који нас опомињу на оно што је исконско и свето, а то је наше завичајно тле и са задивљујућом лакоћом и течношћу израза наслика Нас саме.

Матија Бећковић - један pjesник велике моћи и крупних претензија, човјек који је високо погледао и угледао свјетлост у овом нашем малом свијету, у свијету у којем је заискрила његова Луча микрокосма. То је pjesник којег је колијевка рођењем намијенила трајној носталгији, носталгији за духовним завичајем, и предодредила да му политика и историја буду комад pjesничке и животне истине. Истина су његове pjesме које траже одговор на "ОВА" и "ОНА" питања... Тучен и прогоњен, мучен у своје најбољније мјесто, у своје поријекло, Матија Бећковић је поставио питање "Чији си ти мали" које као нит прожима једну његову поему. Научио је њега живот "да све што јесте другим ријечима "није", да иза онога што наше око види стоји оно невидљиво али јако важно... Постоји оно које баца људе на робије, у безданице, у гвожђа, у синцире, у самице самцијате, оно, што је данас

УДАР НАЂЕ ИСКРУ У КАМЕНУ

једно а сјутра друго... "Ко ли зна шта ће сјутра бити?!"

Свијет у pjesмама који нам слика М.Б. представља оличење једног микрокосмоса, гдје све једно крај другогa стоји и једно другом противуречи.

*"Друш ираже име према себи
црногорско име иражи људе".*

Једна, једина и јединствена на свијету, непомирљива и непоновљива, онаква каквим је необичним горштакчим дијалектом описао Матија, ријечима посјеклим, овијаним, просијаним, сребром окованим, говором крилатим којим нас је изнебесио, тако да је свака његова ријеч наша.

Своје збирке "Рече ми један чоек", "Међу Вука Манитогa", "Леле и куку", ставио је на завичајно тле, па је тако гдје је некада било мајушно племе Роваца, ставио сада горди и горки pjesнички споменик, којим је сам усред цијелог једног свијета...

*"ишак сјене љуцке,
ишак сјене свијеилицеј образа
ишак муња горска сјеј
и дика црногорска сјеј...
Нема ишак уста
ишак ово неће рећи
да се закунем именом
ције лога свога народа".*

У вјечитом сукобљавању између овога и онога М.Б. је ушао у свијет неминовности, и дао свој печат једном свијету великом за оног ко има срце да га воли, и спод да га чува. Матија нам је рекао да ниједне нема лепше земље ни народа.

"Они су Олимпи и Камени престо, извискра праха Душанова, црна мајка отаца Србије, Монтенегро - гора".

Десило се нешто велико и важно, а то нешто је успјело да приммијети око М.Б. и да о нама каже неке трајне и велике ријечи. Оно што видимо са ове наше просторине, види се ниоакле друго. Одавде су чак и звјезде другачије...

Ружица Гломазић, IVI

IN MEMORIAM

ЈОСИФ БРОДСКИ

Умро је Јосиф Бродски. Преселио се у сан свог Цона Дона. Тако ће у том сну остати заробљене и дефинитивно непробуђене многе велике пјесме. Дакле, Бродски је умро у својим најбољим годинама. Умро је у сну, што се може разумјети као циничан уступак живота, односно као уступак једне биографије кроз коју се укрштају многе осе лудог и суморног 20. стољећа.

Рођен је у Лењинграду, дакле у граду који је окупирао територију Петрограда за који су његови најславнији житељи утврдили да су елементи фантазије надвладали елементе људског насиља.

Његов први разред гимназије, који је Бродски напустио, јер није могао да гледа слике Лењина и других, како каже, представља почетак његовог школовања које ће се непуних десет година послје тога наћи на матурском испиту који је приредио државни тужилац. Млађаном Бродском који се већ био потврдио као пјесник и преводилац суђено је као беспосличару. Његова изјава на суђењу: "Ја ћу прославити своју Домовину", била је својеврсни изазов систему који се у сваком случају морао схватити као систем политичког духовног мрака. Друга изјава "Језик је старији од државе", установљава и подсећа на један поредак вриједности. Кад се нашао у присилној изолацији у отвореном писму казао је да он припада руском језику и да избацујући га из Земље не могу га протјерати из руске књижевности. Бродски остаје изгнаник читаваг живота и не враћа се у Русију, мјесто свог понижења.

Нобелову награду добио је 1987. и тиме потврдио мишљење да је био највећи међу живим пјесницима.

В.Р.С.

ВЕЛИКА ЕЛЕГИЈА ЦОНУ ДОНУ

Цон Дон је уснуо, и све с њим сјава, сјао, зид, постојеља, поод; усјава ле се слике и свеће: резе са брава, ћилими, ормани и завесе.

Све сјава. Боца, чаши, здела, хлеб, нож за хлеб, кристали, поосуђе, часовник, рубље, ноћна видела, басами, и враћа куд ноћ ује.

Свуд ноћ: у рубљу, испод обрва, у сјаољу, у сиремљеној пројоведи, у његовим речима, у хриш дрва, у хоцку, у камину ишћо се леди.

У кајућу, сенкама, у циљели, у крвевећу, зрцалу, уз наслоне, у расћећу, илахајци, ойећу у здели, у мећли код враћа. Све у сан поне.

Све сјава. Прозор. И снег, одскора. Суседни кров - чаршав сирм, бео. Пећко на крову. Урам прозора смртно урезан, сјава кварти цео.

Сни прозор, зид, свод, врћ и цвече, дрвена коцка и полоћ. У сјаваци још дуго поочак: јекнућии неће. Мирују украси, колобрки, ланици.

Уснула враћа, а ке, резе, кајанац, засунуључ у брави. Нигде шума ни сјајике језе. Зора - далеко. Снег ишрићии.

Сан илави. Застала усред рибарнице ваја. Сјају одраче свиње, и ајсане. Пси, куће, и дворнићии, осјираја.

У поодруму су мачке усјаване. Мишеви, људи... Сјаи Лондон, ено. У луци једрењак сјава месо.

Под шрујљом сјаи вода сјено ишрићии, и с небом се слива, далеко.

Цон Дона, и све, сан је обрво. Обала крвна сјаи, са морем. Великим сјаом сјава осјирво. С шри резе сваки је врћ зашворен.

Сјаи јавор, бор, у мору рак. Сјава бок брда, попоок, сјава. Медвед у логу. Лисица. Курјак. Расје смећ пред јамом, код улаза.

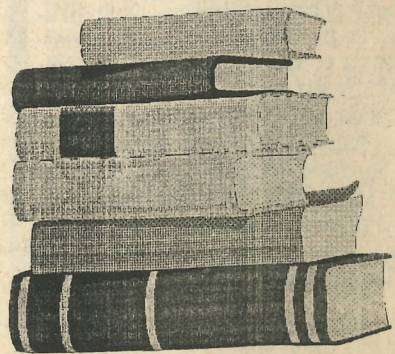
Ћуће ишрице. Сан је свладао и њих. Замро кикой сове, вранин грак. Ишри звезда. Простор ећлески је ишх.

Миш, кајући се, посрећу кроз мрак. У сандуцима, без збора и швора леже мриваци. А живи полове кроз кошуље као кроз мора.

Загрљени. Чврсто. Тону у снове. Сјавају иланине, реке, дрвече. Свећ живи, мривци звери. Све сјава. Са поћног неба бели снег слеће.

Ај снују и шимо, изнад глава анђели. Свеци су свећ шјао заборавили! - срамно клоуће! Рај дивни засјао, сјаи шјако.

Не излази се сада из куће. Сјаи Госјод...

ЗА РУБРИКУ КОЈА СЕ РЕДОВНО ПРЕСКАЧЕ

ТАВНИ ДРВОРЕДИ

ИВАН БУЊИН

Улазећи у Буњинове Тавне дрвореде, ступа се на тло једног савршено новог свијета, свијета ватрених страсти и њених горких и чајавих згарипшта. Таква ми се слика наметала док сам назирала јунаке и њихове судбине којима управљају најтамнији дијелови душе јунака који су дубоко загазили у тавне дрвореде и међу њима остали заробљени. Буњин своје јунаке прати у тим дубоким понирањима као да за њега они нису мрачни и нејасни, умјетничка интуиција је у стању да расвијетли најудаљеније ћелије човјечег бића. Признат у свијету као мајстор стила "строгог, чврстог али гилког, богатог и сјајног" Буњин је настављач најбољих традиција руске књижевности 19. вијека а "Тавне дрвореде" сам аутор сматра "најсавршенијим по мајсторству".

Ова проза натоњена у толикој мјери лирским, поетским, сва окренута немиру чула и превирању осјећања, настала је на крају седме и почетком осме деценије ауторовог живота. Дакле, из "перспективе утихлости, смираја и свођења с растојања које изопштрава вид" (З. Коцић).

Врхунац мајсторства представља приповијетка "Чисти понедељак" за чије настајање писац каже: "Захваљујем Богу што ми је омогућио да напишем Чисти понедељак". За нијансу блијеђа, али такође бриљантна, приповијетка која је највише лирски обојена је "Натали". Заједничко за јунаке Буњинових приповијетки је то да страшно воле и много пате. Страсти о којима Буњин говори су "орканске", то су страсти које се руше, сагоријевају, послје којих остају "опекотине" уколико писац дозволи да се угасе. А, и кад се гасе, гасе се изненадно и неочекивано, неким "вјештим пуцњем" коме се ни сам писац није надао.

Те су страсти муњевите и у стању су да неискусног младића преобрате у доживотног патника. Јунак, приповијетке "Натали" у једном тренутку каже: "Ова љубав траје, само сам се већ навикао на њу као што се неко током година навикне на то да му је одсечена нпр. рука или нога". Иза таквих страсти остају љуштуре човјечије јер су страсти сажегле све у њима, остављајући их да животаре, што је опет један вид смрти. То је страст којој се даје данак, која узима најскупљи дар - живот. Када једном ступе на ове зажарене стазе, повратка нема, оне вуку човјека до самог дна. Буњин тако потврђује становиште да бура живота већином долази из Ероса и од борбе против њега.

Тежиште књиге је приповијетка "Чисти понедељак". Уводећи нас у атмосферу, Буњин нас проводи кроз вреву петроградског живота до потпуног смираја монашког живота. Већ на првим страницама присутна је најава "смрти".

У Њој је, како каже писац, било неке порочне љепоте као наговјештаја да ће њихова љубав скренути са стазе мирних љубави, никад њима окаљаних, које увијек тињају и никад се не дају угасити. Она, руска љепотица перзијске љепоте и он, јужњачки љепотан, посједују обиље погодности да "однегују" своју љубав. Али је њиховим крвотоцима текла врела крв која је спојиши се букнула неугасивим пламеном. Путене љубави су краткотрајне, осуђене на пропаст, баналност - осјећа свим својим бићем јунакиња "Чистог понедељка". Али, она је, ипак, довољно снажна да се бори да ову баналност избјегне да својој љубави да једну дубљу димензију - духовну, те тиме и непропадљиву. Јунакињу коју на

почетку затичемо умотану свилом и муслином, предану задовољствима живота, пред крај приповијетке видимо преображену, окренуту и предану али аскетском животу. Њен занос се преображава у трајну љубав. Она се монаши и креће путем искуљења. Она жели све и зато се свега одриче.

Он, снагом своје љубави прихвата њен пут. Али, његова патња га не води спасењу, већ новом гријеху - самоуништењу.

"О, не упропашћуј се, не упропашћуј се тако, грех је!" говори му старица гледајући га како очајнички клечи на снијегу пред црквом. Као да се тај помамни пламен гаси једино сузама. У овој приповијети има нечег оностраног, божанског неизрецивог.

"Чистим понедељком" су заокружене и крунисане све приче о страстним, младачким и кобним љубавима. И кад је скоро извјесно да ће Буњин читаоца оставити у увјерењу да се истински може вољети само са болом и кроз патњу, дешава се необичан преокрет. Необично је и неочекивано да Натали после све своје патње због неостварене љубави, коначно у наручју човјека кога воли, али са којим се никад не може потпуно сјединити, понавља да НЕМА НЕСРЕЋНИХ ЉУБАВИ. "Постоји ли несрећна љубав" Зар музика, најтужнија на свету, не буди у нама срећу".

Иван Алексејевић Буњин, рођен 1870. у Воронезју, умро 1953. у Паризу. Добитник Нобелове награде за књижевност (1933)

Јелена Шекарић, IV1

БИСЕРИ БОЛА

... Преознајем се.....

Не ошворих ти своју раковску љуштуру

Знаш, шу кријем бисере

Лойову на чување, нијесу даши

А хоћеш да их ошћаш у мраку

Хоћеш да им измјериш бол

Стављајући их на сјас свога срца

Преознајем се.....

Дадох и Вама неколика рејка

Јахачи с неба, увијек истиа бјесма

којом се дрогирам..... док се Ви

возите жељезницом сјраси

Зашто човек никад није задовољан?

Значи, она лаж у новинама, о мени, је шћна!

Прије несћанка звијезда

замислиће најшћије жеље

Они, на шаду нам

Ја, ти на власићом

Желим..... И ја ћу Некога "украсићи"

бисерима бола, ша нек издори Мјесец!

ша нек ослијечи универзум!

Желим..... Ја ћу жељу

замислићи за ова брда!

Желим..... а не зажељех

да ти поклоним икону радоси

и свих седам огледала

у којима је сломљен мој лик

Звали су ме

мислили су

Кад ућем у њихов сћан

из срца ће кренући ручице

мислили су

Заштићу дјецу њихову

Не схваћају ти људи Филије

да Сунце не може ући у њихов сћан

А хијела сам их обрадоваћи, јесам

ћемој ми вјеровати!

Све си моје Алабама

Твоју прву и једину љубав

и ја сам вољела

Ти си моја Алабама

а свачија си била.....

Алабама,

За шебе ошћидох мали цвијети

Све је без везе

Али ја хоћу да је без везе

Алабама,

шћи ће људи рећи на Ово?

Нечућно! Срамно"

Све си моје

ћемој ме издати Сад

Кад тирајем истицу

Кад ти боде на граници

Кад разум буде на граници

Немој ме оставићи Сад

Кад су кренуле сиједи власи

Кад у поворкама иду лудаци

Кад имам разлога

А кад кренути ни далеко

иди далеко да ми будеш ближе

Све си моје

И баш ме брига шћи ће рећи!

Миланка Недић, IV3

ИСПОВИЈЕСТ ЈЕДНОГ ПАУКА

Није могао да прекрсти ноге. Требало је свакој да нађе пар а он не умијаше да броји. Шестеро споредних очију је колутало тражећи нешто што би могао да стави на трпезу а главни пар је уперо у једну тачку. Није умно добро да размишља. Мисли су његове биле једнога правца али супротнога усмјерења. Да их одмах не би поништили сваку ћемо "детаљно" испитати, обрнути, окренути.

Шта би било занимљиво код једног обичног паука? Он је био крајње послован и није желио да једна исповијест пређе у јадиковку.

Знаваше да живот у шуми је опасан колико занимљив и здрав. Нема разбојника који траже паре или живот већ важи правило - поједи или ћеш бити поједен. Паук је створење које игра двојну улогу. Када неки инсект залута до њега паук му сигурно неће показати пут из лавиринта. Платиће му карту за доживотни боравак у његовој удобној кућници - баш великодушно створење!

Када је увидио да је његов живот често угрожен од веће женке био је кавалер па пређе на другу тему - градњу дома. Није био грађевинар по струци али природа се потрудила да га поучи. Паучинастим нитима баратао је као каубој ласом. Не криви себе што није уредио ту кућу. Труди се да докаже себи да је у праву и као потпору нам оставља чињенице. (Естетика њему није "важна"!?) Соларна енергија не загађује и он се осјећа блажено и нада се да неки пролазник неће дотаћи паучину и да неће гледати реакцију - "Јој што је ово одвратно!" Када се киша потруди да очисти његову кућу, неће се потрудити да јој припомгне. А у осталом ко је тјерао да пада, ја јој ништа не треба!

Шта је ово?! Чим скрену поглед са оне тачке све престаде. Нема везе. Ја нијесам морала да поништавам нечија дјела и зато остajem само слушалац. Када све у себи понових увидјех да је паук само животиња са пуно ногу, очију, чији дом се тако иритира ако га случајно додирнем.

Какав исповједач таква исповијест.

Рајка Пековић, I9

У СПОМЕН НА ЈЕСЕЋИНА

"Јецјај шћаро, јецјај у ноћи,
и ја сам сада животиња роб,
ја никад више вољети нећу,
вечерас идем на један гроб."

Уморна глава као сама клоне,
никог шћије ноћи без сна,
видјети ћу ошћи равнице оне
гдје некад дијети био сам ја.

Јецјај шћаро, нећ звурати шћаро
до моје душе пронаћу шћаро,
више ме неће вољети нико,
укрчми некој наћи ћу кућу.

Јецјај шћаро, нека сви чују
бескрајну шћару животиња мој,
кад шћије ноћи сунце ошћрују,
нећ доћу шћарно на мој гроб.

И ријека вина шћраће са душе,
убрзо сваку шћару и бола,
и сви ће снови који се руше,
са мном шћарним шћаром под сћо.

А на мој гробу гореће свијетле,
свој сјашћи мирис шћриће крив,
шћриће "Тужне су биле његове среће,
заво се Сертеј Јесећин".

Радоје Мијушковић, IV7

БОРОВИ У ДВОРИШТУ МОЈЕ ШКОЛЕ

Ти борови пред мојом школом
који све виде и све чују
све ћачке бриге и шћишћоће
о чему ли сада шћричају?

Онако храбри и високи
они за зиму као да не хају.
Да ли их брину рајне шћишћоће?
О чему ли борови шћричају?

Увече кад се ћаци разићу
борови шћразне учионице чувају
зелене шћабле и дрвене клуће.
О чему ли сјушћрадан шћричају?

Шћи ли ће данас борови радити,
да ли ће двоје заљубљених шћити.
Можда ће на уво незналицу шћити.
О чему ће данас борови шћричати?

Дејан Голијанин, I3

ЧОВЈЕК НАЈБОЉЕ ВИДИ СРЦЕМ

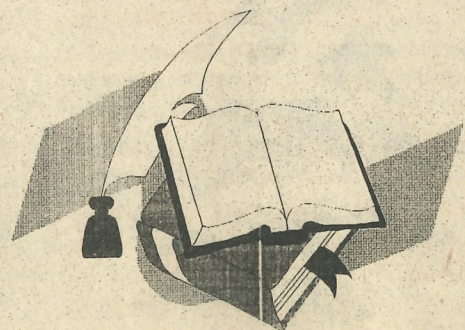
Ријеч која би својим значењем била синонимна ономе што је суштина човјековог бића је контрадикторност. Човјек је биће које садржи у самој бити своје духовности толико много противрјечних карактеристика, како од тренутка када га обасја сјај овоземаљске свјетлости тако и у сваком појединачно проживљеном тренутку његовог бивствовања. Ходећи путевима Господњим у току човјековог овоземаљског егзистирања, неминовно се долази до спознаје о врло танкој линији раздвајања вјере и сумње, о релативности свега што нам се доима као постојано у, и око човјека. Међутим, оно што је извор дубље, суштинске узвишености и истрајности и човјековог бића упркос његовим сударима са свим оним што је дио и лица и наличја животне медаље, је човјекова пobjеда у животу најпресуднијем боју. Смицао цјелокупног човјековог живота који је једно велико војевање прије свега са самим собом, јесте човјекова смјелост и одлучност послушивања свог унутрашњег гласа, гласа који је говор срца. Узимајући га за своју животну водилу човјек не може избјећи патње и боли овоземаљског бивствовања, али је извјесно да бира пут истине, врлине, љубави. Прихватајући изазове срца, човјек успијева побједити варљиве истине и све предрасуде које нам предочавају чула и разум. Само срце испуњено љубављу има неугасиву моћ спознања "себе у себи" као и других људи у свијету око нас. Само срцем човјек може доћи до срца других људи, до онога што чини суштину њиховог бића, што је истина о њима самим. На тај начин потврђује се оно што и Достојевски преко једног од најфиније сатканих ликова у књижевности уопште, Аљоше Карамазова, каже: "Љубав једних према другима чини нас бољим него што смо у ствари". Уколико човјек успије пред свим тим искушењима са којима се суочава у току свог живота да осјети, разумије и његује глас срца, ту непрекидну музику љубави и остане јој вјеран "не само случајно и за тренутак, него засвагда" ("Браћа Карамазови", Ф.М. Достојевски) оствариће своју истинску слободу, биће моћнији од

било ког бића, јер ће све његово дјелање исцјавати из љубави. Човјек ће бити моћан јер ће имати присутну свијест о сопственој грешности и несавршености других, о свој нашој кривици за све и изнад свега због тога што је вођен љубављу. Љубављу која је спознана, оснажена и разбуктана, као свјетлост човјекова на путу свагдашње вјере, али и као сигуран доказ човјекове узвишености над епитетима коначности и ограничености његовог егзистирања. Тиме човјек постаје корак ближе спознаји суштине свог бића и смисла свијета и живота у ком он јесте и у ком траје.

Свакако да боле патње и муке овоземаљског живота, али је истина, разоткривена снагом љубави испод њихове површине, ипак, оно што представља трајно непроцењиво и незамјенљиво богатство човјеково. Сва друга материјализована "блага" су, самим тиме што имају наведену одредницу пролазног, варљиво заслијепљујућег сјаја, док оно што траје, што одржава свијет јесте љубав.

Ако усљед свега оног што нам се немилосрдно разобличава у животу, спознамо истину и љепоту мисли Достојевског које гласе: "Браћо не бојте се грехова људских, волите човека и у греху његовом, јер кад ко воли човека грешног то је већ слика божанске љубави и врхунац је љубави на земљи", прихватајући их као свјетлост која је исцјала из великог, по љубави, врлини и вјери срца, бићемо моћни да дајемо и да нам се дају плодови љубави. То је, ипак, оно што представља мјерило вриједности, величине и истинске духовне љепоте човјека.

Маја Дошеновић, IV 5

РЕКЛИ О...

"Љубав је ипак неоцењиво благо да њоме сав свети кувати можеш, и не само своје него још и туђе грехе можеш искувати".

Ф. Достојевски

"Ништа нема смисла - ако није покренуто и вођено - љубављу."

М. Селимовић

"Младоси имамо да би чинили злуости, а стари да би за шим злуостима жалели".

Е. Хемингвеј

"Свако жели да дуго живи, нико не жели да буде стар".

Свифт

"Сад знам да човек бива будала онда кад није у стању да црпми савиш чак ни од самог себе"

В. Фокнер

"Машиа је важнија од знања"

Ајнштајн

"Није добро оно што јеси, већ што се жели. Кад људи пронађу лијепо мисао, требало би да је чувају под сиваком, да се не исцрпа".

М. Селимовић

"Оно што времену даје шок, то су куцаји нашега срца у њему, оно што просиору даје просиорност то је крепање наше мисли крозав".

В. Десница

"Ако истину дубоко закопамо у земљу, истина ће соисивеном снагом избићи најоље".

Е. Зола

"Ујорна доброта побјеђује и најгоре срце".

Сенека

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ФЕСТИВАЛ "ПОЗОРИШТЕ ЈЕДНОГ ГЛУМЦА"

Позориште као творевина људске свијести и разних потреба има скоро магијску моћ, јер култура једног народа почива и на даскама које живот значе.

Никшић је био обавијен позоришном магијом од 23. до 27. априла. Овај град је имао прилику да буде домаћин фестивала "Позориште једног глумца" на сцени

У простору Дворца, у галерији Никола I, 23. априла отворена је изложба академског сликара професора Академије ликовних умјетности са Цетиња - Николе Гвозденовића. То је био најљепши поклон признатог умјетника родном граду јер велики број Никшићана је био у прилици да одгледа ова привлачна платна. Да растанак није нешто после чега слиједи заборав могли смо се увјерити јер на платнима Николе Гвозденовића црногорско поднебље остаје главна тематска прекупација. Изложбу је отворио академик проф. др Ново Вуковић.

КУД-а "Захумље". У оквиру пратећег програма манифестације на округлим столовима било је ријечи о историји и будућности позоришта у Никшићу, великом 100. рођендану филма, лику и обимном дјелу афирмисаног никшићког глумца Влада Поповића.

У прораму првог југословенског фестивала "Позориште једног глумца" публика је имала прилику да одгледа сљедеће представе:

- 1 Радивоје Бојичић: "Спонзор нас мора пасти" Павле Минчић
- 2 Јуџин О' Нил: "Пре доручка" Катарина Вићентијевић
- 3 Сергеј Јесењин: "Ана Свјегина" Мирослав Жужић
- 4 Момчило Антић: "Даровни ћилим Цвете Агнине" Видосава Тодић
- 5 Душко Анђић: "Живот за сјећање" Љиљана Ђурић
- 6 Жељко Мијановић: "Балкански терминатор" Бора Ненић

Част да затвори ову својеврсну манифестацију 27.04. имала је наша филмска дива Милена Дравић представом "Милена међу мушкарцима" рађеном по тексту Душка Радовића. Истога дана је било и свечано проглашење побједника. М. Јанкевић је добио награду "Захумља", В. Тодић награду "Велко Мандић", Б. Ненић специјалну награду и Павле Минчић, који први пут гостује у нашем граду, добио је награду публике.

Припремила: Рајка Пековић, 19

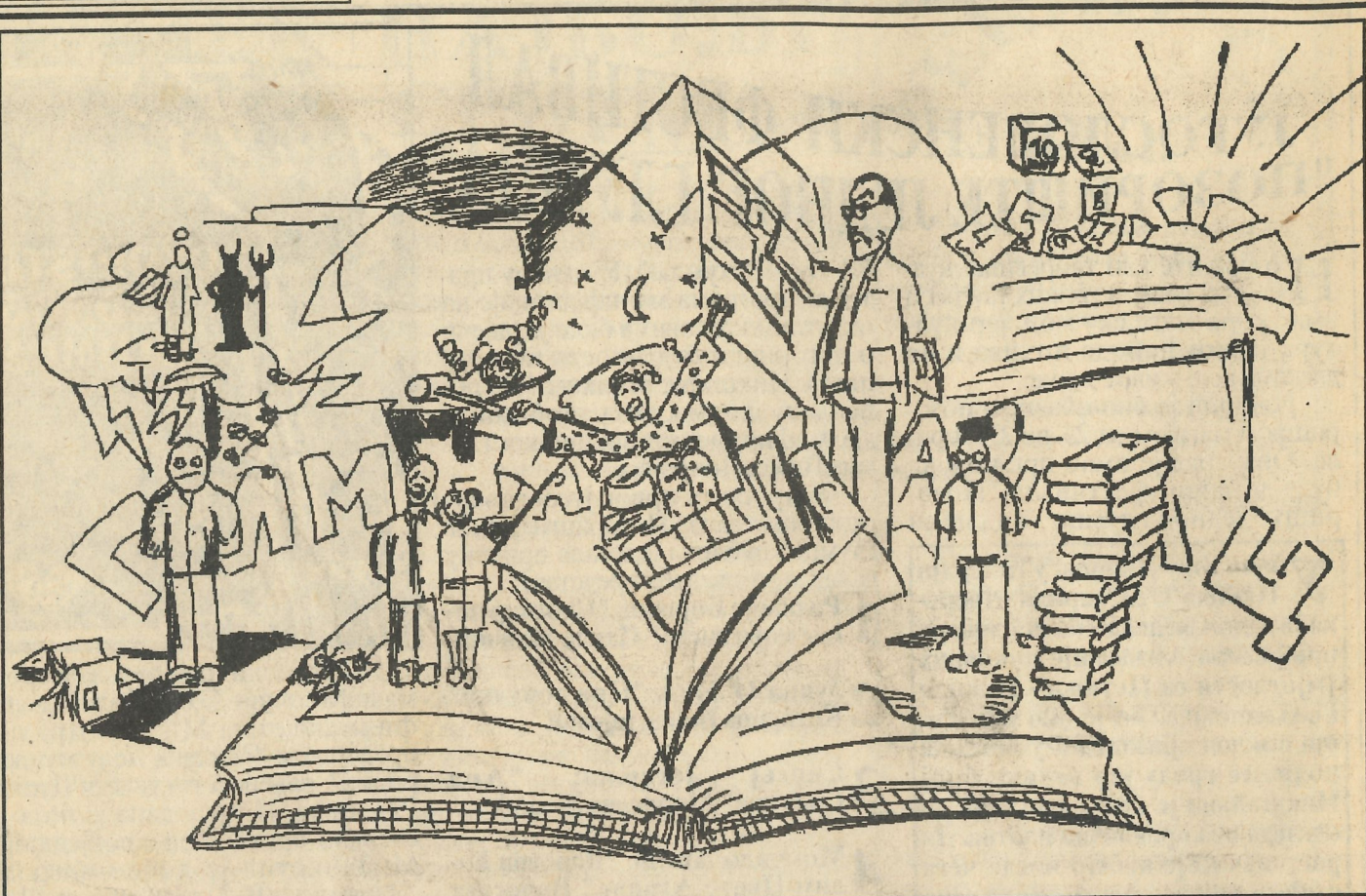
НАЈВЈЕРНИЈИМ ГЛЕДАОЦИМА

Од самог отварања Телевизија Никшић је привукла велику пажњу и интересовање грађана, а и нас гимназијалаца. Добрим избором програма, прије свега тинејџерским серијама занимљивим репортажама, филмовима и сл. успјела је да пред мале екране доведе велики број наших вршњака, које је дотадашње сивило са репертоара већ постојећих информативних кућа одвојило од њиховог "прозора у свијет". Тим поводом обавили смо разговор са Душаном Говедарицом, уредником у ТВ НК и саз-

нали многе појединости које ће интересовати велики број гимназијалаца. За серију "Мој назови живот" владало је велико интересовање па је она преснимљена и сачувана и емитоваће се пред крај школске године. Сазнали смо да ће бити репризиран и велики број тинејџерских серија, а међу њима и "Беверли Хилс", али је још неизвјесно када. Серија "И богати плачу" коју изгледа сви гледају има преко 380 епизода и још се снима. Телевизија има право на првих 100, а даље се откуп договара. Има изгледа и да

буду приказани филмови који су били номиновани за "Оскара" и "Златну палму". Иначе, планира се и повећање емитовања часова програма. Почело се са емитовањем и прве омладинске емисије за коју су потребни нови кадрови, па је ТВ отворена за сарадњу са младима, јер млади су најбројније и најзахвалније гледалиште - рекао нам је господин Говедарица на крају разговора.

Весна Пејовић,
Жељка Пјешивац и
Бојана Тодоровић, 18

МАТУРАНТИ

Ускоро ћете лакоћу и безбрижност својих година продати за скупу улазницу у свијет одраслих. У њему нема маштања, снова и илузија. Реалан је и опор. Брзо ће прокујати ови ружичасти гимназијски дани и наћи ћемо се на раскрсници, збуњени, немоћни, а пуни наде. - Куда? - питаћемо се.

И док несигурним кораком будемо улазили у тај опори свијет, најљепше што смо имали остаће иза нас. То су помало неуредни зидови, ишаране клупе, смијех и стихови који ће дуго послуже нас лебдјети у ваздуху наших учионица.

Брзо ћемо заборавити аксиоме и теореме, вјетрове и морске струје, врсте биљака и хемијске реакције. Оно што ће остати у нама то су стихови пјесника или велике дјеце и поруке које су скривене у њима.

Када се једног бесмртног прољећа љубав усели у ваша срца и кад узалуд будете покушавали да пронађете смисао и разлоге због којих волите сјетите се Миљковића. То је пјесник који своју драгу "буди због сунца које објашњава себе биљкама, због неба разапетог између прстију, због речи које пеку "грло" и који "воли ушима".

Тада као и Андрић ускликните: "Аве бесмртно прољеће поздравља те један који умире".

Ако сте бојажљиви и тихи и плашите се љубави, сваког новог сусрета - нијесте једини. Ту је Десанка која каже:

"Не нemoј ми прићи
хоћу из далека да волим и желим
твоја ока два
Јер срећа је лепа само док се чека
само док од себе наговјештај да".

Ако, пак, са њом нисте истоветне и ако желите да волите, онда дајте своје срце њему. Све док он не пронађе неку која је "мудра као бесмртност". Не проклињите је тада већ јој као и Весна Парун реците:

"Ако твој заглај храбри срце
и твоја бедра заустављају бол
ако је твоје име починак његовим
мислима
и ноћ твојега гласа воћњак још
неододирнут олујама
Онда остани покрај њега и блага буди
његовом сну".

Када будете очајни, када вам живот буде тамница као Дису, када будете понижени и увријеђени као Достојевски, када вас на улици буду заобилазили као

Тина Ујевића немојте се предавати. Сањајте па макар и будни. Будите велика дјеца јер хармонију живота са космосом једино могу остварити дјеца, дијете је увијек у складу са околним свијетом. Увијек како је Горки рекао "живо цвијеће земље".

А када прохуји живот и када будете на крају пута, смирите се, не журите, на свој дио патње сви ћемо стићи. Јер:

"Брже од времена не може нико
живи онако како ти одговара
пусти друге нека играју
по нотама живота - ритмом смрти."

А када дође "јекин", како каже Меша Селимовић, једина коначност и реалност, односно смрт, не очајавајте јер:

"Смрт може само да нас однесе а не да нас осрамоти и порази. Зато јој се искези, плуни јој у чељусти, песмом над-глуши животиње чије ти драње проби мозак".

Немојте губити наду и када је нема, не одустајте од снова и нека ваша парола буде:

- Живот је покрет. Пробуди се?
Крени!

Јаредић Станка, IV3

Музика

Ми живимо у добу научног и техничког прогреса на једној страни, али на другој страни нуди нам се толико некавалитетног у свим другим областима живота. Квалитет и вриједност још увијек се жилаво одржавају цијењени од стране малог броја људи. Па, тако и у музици имамо толико новог што нам се пласира. Наше музичко тржиште захватио је талас неке нове музике која обилује кичом и шундом. Међутим, што је веома интересантно, она привлачи велики број људи. Није много умјетнички вриједна, али у сваком случају треба поштовати туђе укусе и мишљења. Питала сам неке од гимназијалаца шта они мисле о овоме, и уопште шта се цијени и слуша у нашој школи.

Бојана Годоровић:

Ја обожавам Ђорђа Балашевића. Сматрам га изванредним музичаром. Немогуће га је копира-ти - он је савршено аутентичан.

Језа ме хвата када видим клинче како вршиће уз народњаке и "dance" продукцију и одушевљавају се неким полуступидним текстовима и мелодијама. Јер све то што се сада конзумира састоји се из недоречености и примитивизма без икаквог умјетничког значаја, али то неумитно пријети да наруши слух.

Све строфе се понављају неколико пута у току пјесме. Иначе, пјесме звуче "испеглано" што је сушта супротност од Штулићевих пјесама, које ја необично цијеним и волим. Такође, слушам скоро сав YU rock и мислим да ту има квалитетних ствари: Бијело дугме, Парни ваљак, Шобић, Освајачи,

Мерлин и многи други. Што се тиче ино-продукције незабавно је поменим имена: Bruce Spingsteen, Jimmy Hendrix, Bob Dylan, Rolling Stones, The Doors, Leonard Cotten, Neil Young...

Оља Мијановић:

Мало ко данас зна праве вриједности у музици. Све је преплављено кичом и шундом што код младих изазива велико интересовање и слушаност окакве музике је велика. Довољан примјер су концерти појединих "звјезда" гдје млади троше своју енергију. Под овом музиком подразумевам прије свега "турбо-фолк", и "dance". Међутим, из "dance" продукције издвојила бих К2. Оне су, по мом мишљењу веома оригиналне и интерпретирају доста добру и квалитетну музику. Такође много слушам и волим Беби Дол, као и рок, како страни тако и домаћи. Волим и шпански инструментал.

Александар Злопана:

Као ученик Музичке школе желим да оцијеним данашња збивања у музици. Мислим да на нашој сцени има доста утицаја стране музике. Као прво, оријентални мелос преовлађује у ново-компонованој музици ткз. "турбо-фолку", којег данас на жалост слуша велики број људи. Поред тог шунда, долази до великог броја квази-имитација компјутерске музике, што доводи до стварања некавалитетних звукова, слободно могу рећи неартикулисаних, којима се оција маса. Под утицајем свеукупног пропадања система вриједности музика се комерцијализо-

вала и квалитет драстично опао. Рок музика, коју ја највише слушам, је потиснута, а класична умјетничка музика је на дну према презентираниости, а и према слушаности. Људи који слушају кич музику су у центру пажње, док људи који слушају квалитетну музику нијесу "in" у друштву.

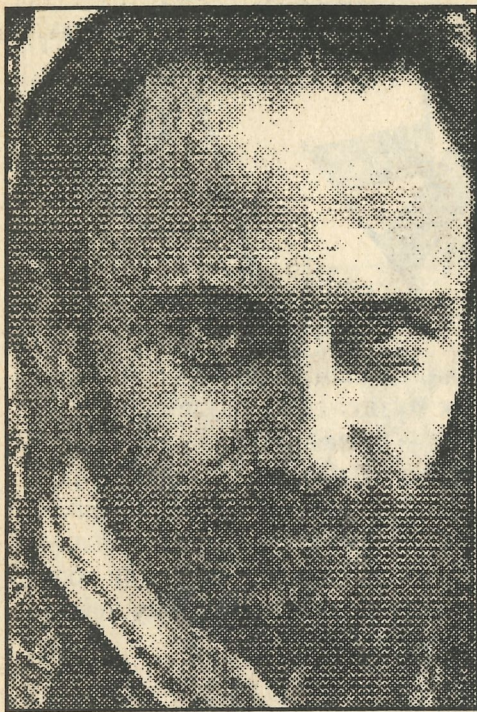
Ана Бабовић:

Посебно ме интригирају данашња догађања у музици нарочито појава "турбо-фолка". Ту се миксују елементи "dance", реп и народне музике и добија се једна сасвим умјетнички безвриједна музика. Поједине наше "звјезде" турбо-фолка покушавају да имитирају Мадону, Полу Абдул као и друге пјевачице са запада, тако да се копирају њихови спотови, стил облачења, па чак и мишљења! Врло често се та западна музика експлоатише тј. узима се инструментал, па се пишу други стихови, а понекад се пјесма само преводи. И та музика је веома популарна. Иначе, ја волим све врсте праве музике. Ту су изворна народна, рок, метал.... Морам споменути неке саставе као што су: Aerosmith, Guns "N" Roses; Metallica, а много ме радује повратак Кербера и нови албум Смака што значи да нам се добра музика опет враћа.

П.С. Надам се да сте се пронашли негде овдје, а ако нијесте то је само доказ ваше оригиналности, а знајте да то много вриједи.

Весна Пејовић, 118

ЗА ЉУБИТЕЉЕ ДОБРОГ ROCK N' ROLL-a

BRANIMIR JOHNNY STULIĆ

умјетник ријечи и звука

Чињеница је да је Гимназија школа у којој је још увијек доминантан рок звук, мада и нове генерације које долазе, са другачијим музичким укусом доносе нове музичке таласе. Но у овом чланку нећемо критиковати ваше укусе и одређења, већ ћемо изнијети оно што ми смо трамо вриједним и што вама од срца препоручујемо. Саслушајте оно што жели да вам каже један пјесник - Branimir Johnny Stulić.

Johnny је у стању да материјализира немогуће снагом поруке. Не треба сумњати у вриједност његове поезије јер перфекција и склад издржаће суд. Крените са Џонијем равно до дна, до сржи ствари. Он ће знати да и ви попут њега тражите карту за срећу (не)далеко од истине.

Луталица, сањар у времену одлуке, не знам колико везан за земљу, он нам свесрдно даје дио свога неба заувјек, а за то тражи само трунку ваше пажње. Узмите оно што вам се даје, узмите карту за срећу, крените сунчаном страном улице нашег града без љубави и не очајавајте што живите баш овдје и сада јер ви сте ти који

можете нешто да промијените. Уради нешто за своју савјест.

живот. Између збиље и сна виђен очима једног пјесника.

ПЛАВИ ГОЛУБ

*Понекад видим лежачи у сну
као игру сјенки на мом рамену
бијело свијетло изнад површине туниских корака
колико још има до очаја
дароваћу ћу ти плавог голуба
имај срца кад закупа на твоја вратна
не гледај у њему пролазника без алибија
не гледај у њему плавог голуба
двојица на улици
сами
проишав свих
двојица на улици
сами
загрлио сам прву дјевојку
уживала је у миловању
облаци су вукли кашу све до прозора
не гледај у мени свога голуба.*

Не мисли да си сам...
Говоре нам не негирајте праве вриједности. Али нам нико тако јасно као Џони не поручује.
Умјетност те чини јачом него што претпостављаш. Он зна да каже праву ствар, да нам приближи

Наше животе између екстрема Џони својом поезијом може обогатити. Како то пјесник рече дубоко у теби можда сам оставио траг свјетла.

Он је у стању да прошири човјека, да га отвори за свијет око њега и у њему.

Свјетлост почиње тихим мијењањем мојих побуда. Прољеће је 13-ог у децембру? Зар је и гдје љепше срочен стих о снази пјесника.

Прави умјетник мора да зна праву мјеру. И он је знао. Знао је кад је тренутак да се повуче, а тиме можда још чвршће утврди у нашим срцима.

Понекад чујем да је свијет позорница и да свако добија по заслуги.

... но позорница је онамо ја стојим сам са празнином свуда око себе а ја знам да је вријеме и да се завјеса спушта.

З. и Ј. Шекарић

СПОРТ У ШКОЛИ

У оквиру средњошколских олимпијских спортских игара Црне Горе одржана су такмичења средњих школа Никшића у одбојци, кошарци, рукомету, атлетици и великом фудбалу.

Пласман школа по спортовима је следећи:

НАЈБОЉИ У РЕПУБЛИЦИ

ОДБОЈКА-УЧЕНИЦИ

1. Гимназија
2. Електро школа
3. Машинско-металска
4. Економско-угоститељска

ОДБОЈКА-УЧЕНИЦЕ

1. Економско-угоститељска
2. Гимназија
3. Електро школа

КОШАРКА-УЧЕНИЦИ

1. Електро-школа
2. Економско-угоститељска
3. Машинско-металска
4. Гимназија

КОШАРКА-УЧЕНИЦЕ

1. Економско-угоститељска
2. Гимназија

РУКОМЕТ-УЧЕНИЦИ

1. Гимназија
2. Машинско-металска
3. Електро-школа
4. Економско-угоститељска

РУКОМЕТ-УЧЕНИЦЕ

1. Гимназија
2. Економско-угоститељска
3. Машинско-металска

АТЛЕТИКА-УЧЕНИЦИ

1. Гимназија
2. Машинско-металска
3. Економско-угоститељска
4. Електро-школа

АТЛЕТИКА-УЧЕНИЦЕ

1. Машинско-металска
2. Гимназија
3. Економско-угоститељска

ВЕЛИКИ ФУДБАЛ

I и II разред

1. Електро-школа
2. Гимназија
3. Економско-угоститељска
4. Машинско-металска

III и IV разред

1. Гимназија
2. Економско-угоститељска
3. Машинско-металска
4. Електро школа

Стонотенисерска екипа Гимназије је побједник Општинске стонотенисерске лиге Никшића 96 и освојила је треће мјесто у КУП-у Никшића 96. У укупном пласману најуспјешнија школа је Гимназија.

Првопласиране екипе учествују на завршном дијелу средњошколских Олимпијских спортских игара Црне Горе које ће се одржати у Никшићу. 5.06.1996. године.

Приредио :
З. Томановић

РИЈЕЧ ДВИЈЕ

О ИЗВИЈАЧИМА

Послије дужег времена извијачки одред "Драган - Гиго Церовић" је обновљен. Поводом 40 година Савеза извијача наш одред је био на шестој смотри у Страшевини у ОШ "Јагош Контић". Професор Драган Нинковић заступао је наш одред и помагао да опет буде онакав какава је некада био. Акција је трајала три дана, дошло је 485 извијача заједно са Жаком Морејоном, председником Свјетске скаутске организације. Чланови из нашег одрада су: Соња Благојевић, Маријана Јововић, Ивана Јдраловић, Дејан Голијанин, и Анђа Вукчевић. И зато жељела бих да поручим:

ПРИДРУЖИТЕ НАМ СЕ!

Анђа Вукчевић, 14

ПРИРУЧНИК ЗА ГИМНАЗИЈУ

ПРЕДГОВОР

Овај приручник је намијењен ученицима Гимназије у Никшићу, а посебно ученицима првог разреда као и осталима који желе или имају потребу за оваквом врстом школе. Кажем посебно ученицима првог разреда пошто се први пут сусрећу са Гимназијом као елитном школом, обавезала ме је да што разговетније и прецизније покажем у чему је њена специфичност. Овај приручник треба схватити као "водич" кроз елитну школу, као теоријско трагање за одговорима који се постављају пред ученике када се изгубе у још увијек непознатом и неистраженом, тамном вилајету.

Важно је имати у виду да многе појмове које користи Гимназија, спонтано користимо у свакодневном говору. Ови појмови, у Гимназији, међутим, имају специфична, прецизнија значења.

Усвојени фонд научних гимназијских појмова омогућиће вам да друштво и свијет разумијевате не само са његове "појавне" стране, него и са оне "скривене", суптијске. Тако ћете схватити да су знања која вам може пружити Гимназија, драгоценца за разумијевања друштва и свијета у коме живите, али и могуће поље вашег даљег професионалног образовања.

Аутор је слободан да препоручи ученицима да поједине методске јединице прилагоде свом фонду часова и да уколико постоје боље и разубијеније методе, аутор буде благовремено обавијештен како се нарене генерације не би користиле застарјелим програмом и како би могле ићи у корак са професорима.

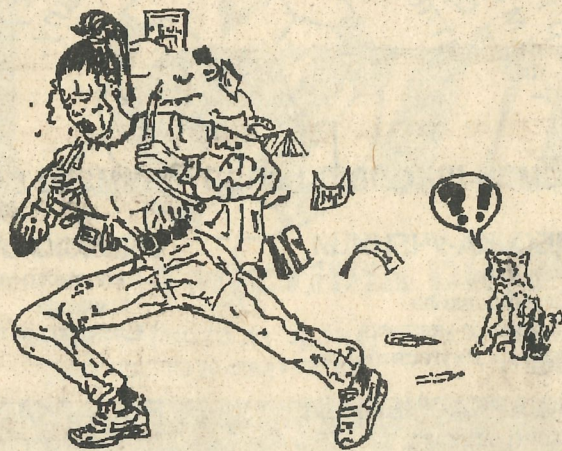
НАПОМЕНА:

Аутор ових редова преноси вам своје лично, четворогодишње искуство и своје личне закључке и запажања. Међутим, како није био у могућности да се лично упозна са методом сваког професора у ту сврху користио је информације из друге-треће руке. Али се мора напоменути да су ове информације вјеродостојне исто као и све друге, с обзиром да су добијене од ученика са најмање четири године радног стажа.

ОДБРАНА И ЗАШТИТА

Немојте ми замјерити што овај приручник почињем овим, сада непос-

тојећим предметом, који је свима остао у најпријатнијој успомени. Јер то је био једини предмет који нас је учио истинској, јединој и правој љубави према отаџбини (која се и поред тако велике љубави распала). Поред учења таквог фундамента личности, као што је љубав, узгред смо имали прилику да се упознамо и са "најсавременијим" наоружањем. Па, ипак је предмет са оваквим

карактеристикама укинут! Зашто? Ко зна? Можда због високо развијене одбрамбено заштитне свијести данашњег подмлатка, који је превазишао искључиво теоријску наставу и који себе испољава у пракси.

ИНФОРМАТИКА

Будућност и рачунарство - Ово је једна догматска хипотеза које морате бити стално свјесни ако уопште желите да имате будућност. Зато не обраћајте пажњу на једну ситуацију као што је тотално неразумијевање онога шта учите. Важно је да имате рачунаре "најновије генерације" пред собом па ако вам и ово ништа не значи онда се утјешите чињеницом да су Јапанци пронашли компјутер који мисли и ради умјесто човјека. И да не заборавим главно! Кад вам професорица каже: "помјерите курсор", немојте ни за живу главу да се насмијете.

ФИЗИКА

Један од предмета за који се ђаци питају зашто ће им икад требати. Најгора посљедица физике је што код ђака наопачке окрене доживљај реалности појава око нас. Јер за сваку нормалну тезу у физици постоји барем једна ненормална антитеза. Зато покушајте да не узимате здраво за готово оно чему вас учи физика јер бисте у супротном у свакој појави покушали да нађете све те силне моменте, импулсе, силе.

ХЕМИЈА

Довољно је рећи један од главних узрока губитка воље за животом. Што се тиче професора хемије, методе су им у калуп исте: нађерају ђака да се изгубе у микро свијету атома. Али и ту постоји срећна околност, од два милиона једињења који сваки професор зна, ви морате знати "само" сто хиљада.

МАТЕМАТИКА

Она је једноставно таква каква је - зла судбина.

БИОЛОГИЈА

Једини начин да њу савладате је бубање. До сад нијесам срео некога ко другачије мисли.

ГЕОГРАФИЈА

Предмет који вас поред свог поља изучавања, у зависности од професора, може свестрано образовати

знањем из неких других области. Код једног од професора можете научити да играте шах пошто има обичај да на крају часа "ремизира" лекцију, а код другог професора можете сазнати чак и шта пише са "оне" друге стране граничног камена.

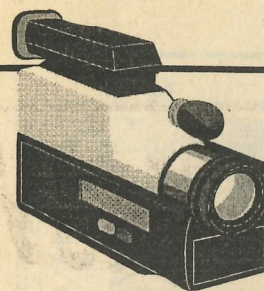
ИСТОРИЈА

Лијеп предмет. Код једног професора не морате увијек да знате и старије и новије градиво, али морате знати да ли је Ханибалов слон до Рима остао без једног ока, док код једне професорице једини минус вам је то што сте можда женско.

СОЦИОЛОГИЈА

Наука о друштву која ће вас натјерати да се клоните тог истог друштва. Професорица битно утиче на развој ђачке индивидуалности (у глобалу) и на развој мишљења тако што вас сваког часа усмјерава на прави пут и тјера да преиспитујете себе постављајући питање: "Јесте ли ви нормални?"

Никола Перовић, IV 5

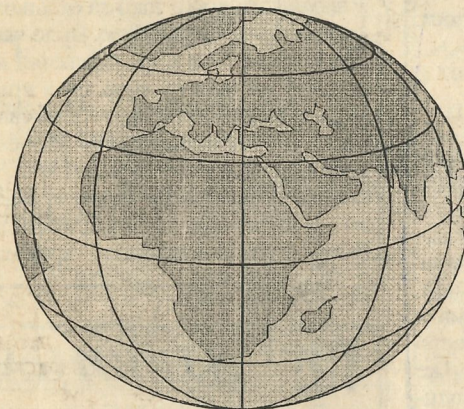
БИСЕРИ

На часу географије професор је, причајући о вјетровима рекао:

"Видите дјецо, ураган је јак вјетар који односи кола и путничке аутомобиле".

Иначе тај професор је познат и по изјави:

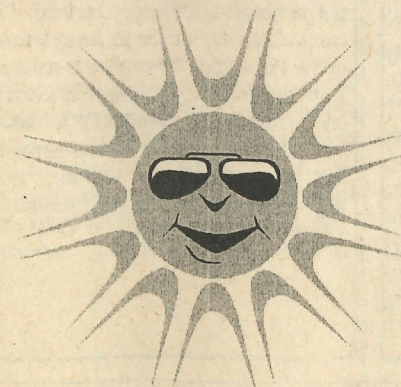
"Вјетроказ је инструмент који се састоји од 4 казаљке - 5 великих и једне мале".

Један професор је познат по изјави: "Ћути тамо, не спавај!"

Професор географије је на једном часу рекао:

"Сунчеви зраци падају под углом од 45 степени Целзијусових".

На једном часу професор географије је дуго на карти тражио сјеверни повратник на јужној полулопти и наштавши јужни поларник радосно ускликнуо: "Ево га!"

У једно одјељење стигла су два нова ученика. На часу географије професор их је упитао како се презивају:

Први ученик: Топаловић.

Професор: Аха, Топаловић, а ти?

Други ученик: Павловић.

Професор: Павловић, значи, да, да! Одакле си ти (обрати се првом ученику).

Први ученик: Из Зенице.

Професор: А ти?

Други ученик: Не, из Новог Травника.

Професор: А, из Новог Сада.

Други ученик: Не, из Новог Травника.

Професор: Аха, из Новог Травника.

И професор замишљен пође до табле и врати се опет до ученика упитавши: "А јесте ли ви браћа?"

На часу српског језика професор је анализирао књижевно дјело и примијетио да једна ученица све то потврђује климајући главом. Када је завршио професор је упитао:

"Јеси ли прочитала ти ову књигу?"

Ученица је одговорила:

"Нијесам".

Па што онда маваш главом?, рече професор.

ХОРОСКОП

Не знам да ли је могуће и у коликој мјери прорицати судбину некоме, то ћу препустити окултним наукама. Али, сматрам да се може вршити психолошка анализа неке особе на основу њеног хороскопског знака, асцендента (времена рођења) и још неких фактора. Наравно, то не значи да се све особе једног знака једнако понашају,

јер свака особа је јединствена и исте особине на различит начин испољава. Међутим, особине индивидуе у многоме зависе од психолошких утицаја: али, хтјели ви то признати или не, у хороскопу има доста истине и подлијежу му многи људи било из радозналости, разонде или чак истинског вјеровања. Па, изволите се препознати.

ОВАН
 Планете владаоци: Марс, Сунце, Јупитер
 Квалитети су им: ентузијазам и презирање сваке опасности.
 Мане: недосједност, жеља за влашћу и фанатизам.

БИК
 Планете владаоци: Венера и Мјесец
 Квалитети су им: упорност истрајност, лојалност
 Мане: тврдоглавост, посесивност и безразложна љубомора

То су врло енергични, одважни људи, с много животне радости и активности. Увијек желе ићи напријед, предузимљивог су духа. Имају способност увјеравања па лако друге повуку за собом те су веома способни као вође. Нико није погоднији за спровођење идеје од њих. Понекад су то неистрајни, нестрпљиви, нетрпељиви и веома напрасити људи који се безобзирно гурају напријед да би увијек били први. Врло често су егоисти и необично љубоморни.

То су стрпљиви, мирни људи који имају много смисла за породични живот. Врло су сталожени и изванредно поуздани пријатељи. У послу су савјесни и издржљиви. Често су склони умјетностима. То су практични, врло спретни људи, доброг срца. Склони су уживањима и траже их у јелу и пићу, које им често представљају утјеху. Тврдоглаво се држе једном створеног мишљења, недопуштајући да их од тог одврати и најочевиднија чињеница.

РАК
 под владавином Мјесеца
 Квалитет: вјерност и пожртвованост
 Мане: осветљубивост, нереалност, недовољна борбеност и раздражљивост.

ЛАВ
 под владавином Сунца
 Квалитети: племенитост, храброст, достојанственост.
 Мане: дрскост, претварање и жеља за величином.

Љубазни, помало страшљиви, с великом потребом за емоционалним ослоњем, дубоко осјећајни, имају смисао за породицу и велику љубав према дому. Привржени су и вјерни пријатељи. Врло су плашљиви и често се устручавају. Лако се увриједе ако се осјећају заповиједани. Лако се прилагођавају свакој ситуацији. Веома су услужни и људима вјерују више него што је потребно. Због тога су често несрећни и несхваћени. Претјерана осјетљивост, маштовита нереалност и жртвовање - то су главне одлике рака.

Веома су вриједни, наступ им је пут природног достојанства, а из цијелог њиховог бића избија велика срдачност и топлина. Племенитог су и широкогрудог карактера. Оптимисти су и увијек добре воље. Код њих је веома наглашено осјећање части. Понекад су уображени, надувени и самољубиви. Воле да доминирају. Много траже од живота. Сматрају да су непогрешиви. Постојани су у својим ставовима.

БЛИЗАНЦИ

Планета владаоци: Меркур
 Врлине: фантазија, окретност, суптилност
 Мане: цинизам, безочност, препреденост

Располажу натпросјечном интелигенцијом, али врло често због недостатка воље да се баве само једном ствари она бива у великој мјери неискоришћена. Ослањају се само на логику. Ведри људи, с великом способношћу да се одушеве; пријатни су, срдачни, прилагодљиви и увијек спремни да помогну. Изврсно знају забављати друге тако да се у њиховом друштву нико не досађује. Врло често су непоуздани, нестални, дволични и површни. У свему што чине иду у крајност. Људе који их неко вријеме одушевљавају често тренутно напуштају. Понекад су тако окрутни да се то уопште не може схватити. Склони су глуми, промјенљивости и тежњи да искористе друге. Њихов највећи непријатељ - вријеме.

ДЈЕВИЦА

под владавином Меркура и Сатурна
 Квалитети: мирноћа, хуманост и тачност
 Мане: ситничарство, скрупулозност, претјерана педантност и цинизам.

То су веома проишљиви и интелигентни људи. Врло често су чудни и непредвидљиви. Воле да штите друге. Високо су морални, практични, спремни да помажу. Много полажу на ред. Они немају времена за сањарење. Није им се лако приближити, ненаметљиви су. Не воле дивљење, веома су промишљени и избегавају сваку врсту ризика. Склони су савршенству, па им је веома тешко угодити. Наизглед су хладне и одбојне особе које дубоко прикривају и контролишу своја, иначе, интензивна осјећања. Веома су критични и склони испитивању. Њихова интелигенција највише долази до изражаја у друштвеним наукама. Мистични су и стидљиви.

ВАГА

под владавином Венере и Сатурна
 Квалитети: љубазност, вјерност, пажљивост и идеализам
 Мане: лијеност, неодговорност и апатија.

Ведри живахни људи, веома топлог срца. Теже за миром и складом. Смисао за праведност је у великој мјери развијен, па и неправде које се начине њима могу да их избаци из равнотеже. Имају много смисла за љепоту и лако се одушевљавају. Имају изврстан укус и смисао за умјетност и музику. Неудобно им је када морају да донесу одлуку. Лако падају под лош утицај других, лако се заносе идејама, често сасвим супротним од претходних. Понос им је изнад свега; осветљубиви су.

ЈАРАЦ

под владавином Сатурна и Марса.
 Квалитети: упорност, вредноћа, постојаност и дубина осјећања
 Мане: охолост, хладноћа, тврдоглавост и резервисаност

Не успостављају брзо контакт с људима. Осветљубиви су јер не заборављају увреду. Храбри су; особењаци. Неки су веома шкрти. Често су цинични и арогантни. Имају јаку унутрашњу енергију. Ствари често схватају превише озбиљно. Не признају своје грешке. Када се једном стекне њихово повјерење тешко га је изгубити.

РИБЕ

под владавином Јупитера и Нептуна
 Квалитети: окретност, мирољубивост и снажљивост.
 Мане: незаинтересованост и неодлучност.

Пожртвовани, добри плахи и страшљиви, уздржани људи без довољно самопоуздања. Скромни су, плашљиви и песимисти. Понекад су нестални, пасивни, лако их је навести на неодговорна дјела, јер не могу да се одупру утицају разних слабости. Мистични су и теже за ослоњем.

ШКОРПИОН

под владавином Марса и Плутона
 Квалитети: постојаност и снажна воља
 Мане: тврдоглавост, свирепост и љубомора.

Уколико се код ових особа јави жеља за осветом неће мировати док је не изврше. Окрутни су, радознали и склони ушљивању и вријеђању. Воле се дружити са људима који су на било који начин испод њих и теже да се докажу. Издржљиви су и имају запањујући нагон опстанка и борбе за живот. Тврде да их нико не може схватити, да они то и не желе, јер они довољно познају себе и не примају никакве савјете. Међутим, то су најелегантнији, најинтуитивнији и најчешће генијални људи.

ВОДОЛИЈА

под владавином Сатурна, Урана, Меркура и Венере
 Квалитети: друштвеност, хуманост, амбициозност, духовитост.
 Мане: подложност утицају друштва.

Карактеристике их стално размишљање о томе шта би се предузело да ствари крену набоље. Имају веома развијен осјећај за друштво, баве се проблемима заједнице. Најчешће их интересују природне науке. Вјерни су и увијек спремни да помогну. Воле да привлаче пажњу својим оригиналним идејама.

СТРИЈЕЛАЦ

под владавином Јупитера, Сунца и Марса
 Квалитети: неусиљеност, галантност и честољубље
 Мане: хвалисавост, уображеност и снобизам.

Они су отворени, поштени, пуни воље за живот. Њихова је правдољубивост велика и никада се не плаше да своје мишљење отворено искажу. Воле животиње, спорт и природу; воле независност. Нагли су, брзо се распале али не желе освету. Када једном дају одушка своје бидјесу све што се збило је опроштено. Знају да претјерују при причању неких доживљаја. Имају добро опажање. Када једном нешто одлуче упорни су и истрајни до краја.

УКРШТЕНЕ

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2					♁		
3							
4					♁		
5							♁
6					♁		
7							
8							♁
9					♁		
10							♁
11							♁
12		♁					
13							

- ВОДОРАВНО:**
1. Наше мушко име;
 2. Упркос свему - 7. и 20. слово азбуке;
 3. Стари назив хотела "Гранд" на Цетињу;
 4. Владарска титула - Не (итал.);
 5. Трљањем очистити;
 6. Воћни сок - Александар од мља;
 7. Градоначелник Београда, Слободан;
 8. Страно женско име, Рла - везник;
 9. Град чаробњака - Ранији назив Вијетнама;
 10. Није наш - Јапански цар Хиробуми;
 11. Нанос - ономагопеја лавежа;
 12. Калијум - Пражитељи Балкана;
 13. Тренер кошаркашке репрезентације Југославије, Душан;

- УСПРАВНО:**
1. Бивши фудбалер Партизана;
 2. Борба за власт - ознака за запремину;
 3. Град у Далмацији - арапска титула;
 4. Наш глумац - лична замјеница - земљиште;
 5. Исток - Азот - таванице - Пјевач Монта;
 6. Глечери - газдинства;
 7. Птица грабљивица - Бивши фудбалер Јован;

M & V

МОДНЕ ЂУДИ

Мода је веома ђудљива, али модне ђуди у историји нису биле никада дугог вијека. Усклађивање гардероба и боја више није модни императив. Свак своју одјећу саставља по жељи и афинитету, дајући јој лични печат. У обзир се узимају само пропорције стаса, али и то није увијек обавезно. Кратко или дугачко, питање је сад.

Без обзира на стил и крој, нова мода је препуна боја. То су агресивни, шок тонови неонске ере, или крајње супротни у дискретним пастелним нијансама. Комбинације боја су апсолутно фасцинантне и помало дрске: ружичаста и оранж, ружичаста и плава, јаркозелена и наранџаста, ружичаста и љубичаста. Црна никада није била љепша него ове сезоне са украсима од перлица, штраса и чипке.

У дефилеу италијанских модних актуелности у првом плану су ноге, обучене у густе чарапе или у веома уске, уз ногу припијене панталоне. У париским колекцијама у центру пажње је струк који је украшен појасевима, патентима, дугмадицама. Истичу се све облине. То је права женствена мода.

Широке и цакасте панталоне успјешно су замијењене уским цигарет панталонама које су се носиле 60-их. Док су се једни креатори одлучили за узане кројеве дужине до чланка, други су се одлучили за знатно шири крој звонарица које се носе на куковима уз обавезан детаљ - танак каиш.

Сукња се и поред обиља панталона не предаје. Остаје и даље кратка, веома кратка, али мијења свој основни облик. Кроји се у облику слова А, трапеза, широка, набрана, фалтана.

Све више у игри модних хитова је мала црна хаљина па је она у првом плану за вечерње изласке. То су хаљинице мини дужине, углавном са чипканим корсет горњим дијелом.

Фармерке су и даље у моди, мада и оне имају нову линију: знатно су уже и праве се од ластекс материјала. Али, ништо немојте бацити свој стари 501 - још увијек изгледа добро са поло мајицом.

Што се тиче пропратних детаља украси у коси су разноврсни од сасвим дискретних до екстремно екстравагантних, а хит детаљ сезоне је танак каиш. Од разноврсних материјала, у свим бојама и са различитим копчама каиш је неопходан на вашем струку овог прољећа.

И на крају, мој савјет је: изгледајте нежно и љупко али не заборавите да истакнете све што вам је природа подарила.

Жељка Пјешивац Пг

МОРАЛНО НАЧЕЛО И МАТЕРИЈАЛНИ ИНТЕРЕС

Сретну се Морално начело и Материјални интерес на мосту којим је могао да прође само један.

"Доле, бедо једна!" грмну Морално начело, "лези да те прегазим!"

Материјални интерес га само ћутке погледа.

"Па", рече Морално начело, оклевајући, "да бацимо коцку, па да видимо ко ће се повући док други пређе."

Материјални интерес и даље ћути и не скреће поглед.

"Да бих избегао сукоб", настави Морално начело, помало нелагодно, "ја ћу да легнем и пустићу те да пређеш преко мене".

Тада се Материјалном интересу одвеза језик. "Не верујем да си баш добар за ходање", рече он, "а ја прилично држим до тога шта ми је под ногама. Како би било да ти сиђеш у воду".

И би тако.

СТАТУА КОД БАМБУГЛА

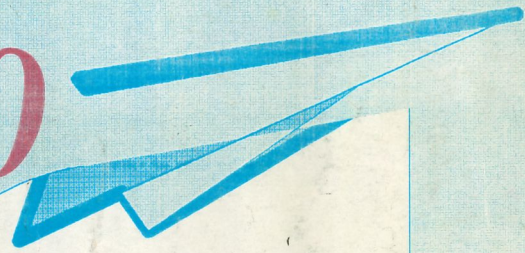
На високом брду изнад прастарог града Бамбугл, налази се циновска статуа коју је народ подигао у знак сећања на славног Гака - Волвола, "бољег и мудријег од свих људи". Путник из неке далеке земље упита Чуvara статуе, који је и највиши великодостојник краљевства: "О Преузвишени, морски ветрови нису донели славу вашег великог земљака до мојих родних обала. Шта је он учинио?"

"Ништа. Тако и знамо да је био добар."

"А његова мудрост - шта је рекао?"

"Ништа. Тако и знамо да је био mudar".

IF - AKO

If you can keep head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you,
If you can trust yourself when all men doubt

you,
But make allowance for their doubting too;
If you can wait and not be tired by waiting,

Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated don't give way to hating,
And yet don't look to good, nor talk too wise;
If you can dream - and not make dreams your

master;
If you can think - and not make thoughts your

aim;
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two impostors just the same;
If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to,

broken,
And stoop and build 'em up with worn-out

tools;
If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch-and-toss,
And lose, and start again at your beginnings
And never breathe a word about your loss;

If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the Will which says to them: "Hold on!"
If you can talk with crowds and keep your

virtue,
Or walk with Kings - nor lose the common

touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much;

If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run,
Yours is the Earth and everything that's in it,
And - which is more - you'll be a Man, my son!

Ako možeš da vidiš uništeno delo svog
života

i bez jedne reči da ga ponovo gradiš
ili bez uzdaha ili protesta
podneseš gubitak onoga što si dugo tekao,

Ako možeš da budeš zaljubljen ali ne lud
od ljubavi
alco možeš da budeš jak a da ipak ostaneš
nežan

da ne mrziš one koji tebe mrze
a da se ipak boriš i braniš,

Ako možeš da slušaš kako traje reči
izruču nevaljalci da razdruže glupake
i da čuješ kako luda usta o tebi lažu
a da sam ne kažem nijedne laži,

Ako možeš da sačuvaš dostojanstvo i glavu
alco možeš da budeš skroman iako si
savetodavac kraljeva
alco možeš da voliš svoje prijatelje kao
braću
a da ti ni jedan ne bude sve i sva,

Ako znaš da razmišljaš da posmatraš i
upoznajes
a da nikad ne postaneš skeptičar i rušilac
alco možeš da sanjariš a da ti san ne bude
gospodar
da misliš a da ne budeš samo maštalo,

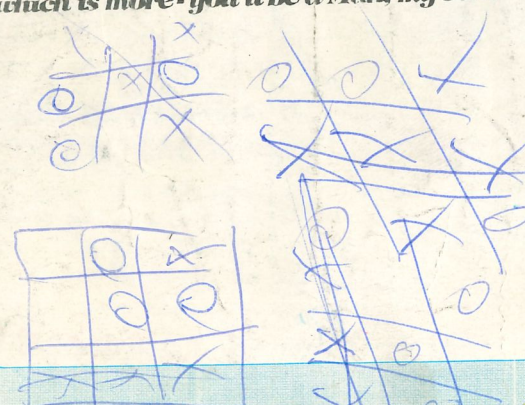
Ako možeš da budeš čist ali nikad divalj
alco možeš da budeš dobar
alco možeš da budeš pametan
a da nisi čistunac i sitničar,

Ako možeš da zadobiješ pobjedu posle
poraza
a da te dve varke podjednako primiš
alco možeš da sačuvaš hrabrost i glavu
kada je svi ostali izgube?

Tada će kraljevi, bogovi, sreća i pobjeda
biti zauvek tvoji poslušni robovi
i ono što više vredi nego svi kraljevi i
sua slova

BICEŠ ČOVEK.

R. KIPLING

Handwritten notes in blue ink on the left margin, including numbers like 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.